

WOMEN AGAINST VIOLENCE EUROPE

WAVE Network & European Info Centre Against Violence
Bacherplatz 10 / 6 • 1050 Vienna, Austria
phone: +43-(0)1-5482720 • fax: +43-(0)1-5482720-27
e-mail: office@wave-network.org • www.wave-network.org
ZVR:601608559

proFem o.p.s.
Plzeňská 66, 150 00 Praha 5
tel. 224 910 744
fax: 227 077 969
e-mail: info@profem.cz
IČ: 25768255

Praha, 25. července 2014

TISKOVÁ ZPRÁVA

Úmluva Rady Evropy o prevenci a potírání násilí vůči ženám a domácího násilí (Istanbulská úmluva) vstoupí v platnost 1. srpna 2014. Je to významný mezník v historii ženského hnutí a ještě se musí hodně udělat pro zlepšení postavení žen, které se staly obětí násilí a pro jejich děti.

Tato událost je obrovským úspěchem pro WAVE a pro všechny její partnerské organizace v celé historii ženského hnutí. Istanbulská úmluva je vůbec první komplexní nástroj na evropské úrovni, který se zabývá násilím páchaným na ženách. Od začátku července 2014 ratifikovalo Úmluvu 13 zemí a 25 zemí ji podepsalo. Vstup Úmluvy v platnost je významným krokem, a je zapotřebí důrazné implementace a odhodlání členských států efektivně pracovat na prevenci a boji proti násilí páchanému na ženách a jejich dětech.

Úmluva obsahuje důležitá témata, jako je: prevence, ochrana, trestní řízení, hmotné právo a monitoring. Prevence násilí na ženách a domácího násilí je nezbytná k ochraně životů a snížení lidského utrpení. Úmluva klade požadavky na vlády, aby kladly důraz na prevenci, která zahrnuje školení odborníků, kteří jsou v kontaktu s oběťmi, úzkou spolupráci s neziskovými organizacemi a zapojení médií a soukromého sektoru při odstraňování genderových stereotypů. Spolu s tím je také důležité, aby každý jedinec popíral genderové stereotypy, tradiční škodlivé praktiky a diskriminaci žen.

Ochrana – Úmluva se snaží poskytnout obětem a svědkům ochranu a podporu, včetně policejní intervence, ochranu prostřednictvím podpůrných služeb, jako je poskytnutí specializované služby, např. azylové ubytování pro ženy, linky pomoci atd. Aby bylo možné ženy ochránit, je důležité jim zajistit přístup k adekvátním informacím o dostupných službách. To znamená mít dobře územně rozložené azyly pro ženy a mít bezplatnou telefonní linku dostupnou 24hodin 7 dní v týdnu.

Hmotné právo – pokud jde o právo, Úmluva se snaží tlačit na signatářské státy, aby zavedly řadu nových trestných činů, které předtím neexistovaly, jako jsou: psychické a fyzické násilí, sexuální násilí a znásilnění, mrzačení ženských pohlavních orgánů, nucené sňatky, nucené potraty a nucené sterilizace.

Monitoring – v neposlední řadě je nutné se ubezpečit, že státy dostojí svým závazkům, což znamená, že jakmile tato Úmluva vstoupí v platnost, skupina nezávislých expertů s názvem „GREVIO“¹ bude sledovat, do jaké míry jednotlivé státy implementují Úmluvu.

Trestní řízení – Úmluva nekončí identifikací různých forem násilí páchaného na ženách, ale také vyžaduje, aby signatářské státy začlenily nové trestné činy do vnitrostátních předpisů a zajistily účinné

---

¹ GREVIO je expertní skupina pro potírání násilí vůči ženám a domácího násilí zřízená dle čl. 66 Úmluvy, která bude monitorovat naplňování Úmluvy jejími stranami.

vyšetřování jakéhokoli obvinění z násilí páchaného na ženách a domácího násilí. Stíhání a trestání pachatelů je pro oběti nezbytné, aby bylo dosaženo spravedlnosti, a aby mohly pokračovat v životě bez násilí.

V oblasti odborné pomoci obětem a podpory žen a jejich dětí, které se staly obětí násilí, se očekává zlepšení, jen pokud státy budou účinně implementovat Istanbulskou úmluvu. WAVE dlouhodobě pracuje na vzniku a zlepšení služeb pro ženy. WAVE vydává s finanční podporou Evropské komise každý rok Country Report, kde jsou informace o aktuálním stavu dostupných odborných služeb ve 46 evropských zemích. Závěry WAVE Country Report 2013 ukazují, že chybí přibližně 55 242 azylových míst ve 46 zemích. Také se ukazuje, že ne všechny země v Evropě mají již zavedenou bezplatnou linku pomoci dostupnou 24 hodin 7 dní v týdnu. Proto WAVE doporučuje rozšíření a zlepšení služeb pro ženy, které se staly obětí násilí, a rozšíření počtu azylových domů pro ženy. Zpráva ukázala, že i když linky pomoci pro ženy existují ve 31 ze 46 zemí Evropy, pouze 17 z nich funguje nepřetržitě 24 hodin 7 dní v týdnu a jsou bezplatné, takže jen 37 % pokrytých zemí splňuje doporučení Rady Evropy. Závažným zjištěním je, že v Maďarsku, Lotyšsku a Litvě nejsou v současné době žádné azylové domy pro ženy. Z toho důvodu WAVE vyzývá evropské země, aby investovaly více finančních prostředků do azylových domů, a aby tísňové linky fungovaly bezplatně a nonstop.

WAVE vyzývá evropské země k podepsání a ratifikaci Istanbulské úmluvy a vítá pokroky provedené k dnešnímu dni. Také připomíná, že signatářské státy musí ještě vyvinout značné úsilí, aby účinně přispěly k prevenci a boji proti násilí na ženách a domácímu násilí. WAVE doufá, že díky spolupráci s vládami a občanskou společností, se jednoho dne všechny formy a typy násilí páchané na ženách stanou historií.

proFem, o.p.s. se k výzvě připojuje jako členská organizace koalice WAVE a zároveň vyzývá vládu České republiky, aby co nejdříve podepsala a ratifikovala Istanbulskou úmluvu.

Za proFem, o.p.s.:

Mgr. Adriena Gabrielová, adriena.gabrielova@profem.cz, tel.: 77 44 33 077

proFem o.p.s. je ženská nezisková organizace, která se již od roku 1993 zaměřuje na společenské oblasti, v nichž dochází k porušování lidských práv – zejména na potírání násilí na ženách a domácího násilí. Jednou z oblastí činnosti proFem je projekt pod názvem „AdvoCats for Women“, který poskytuje ženám-obětem domácího násilí bezplatnou právní pomoc. Dále se věnuje politickému lobbingu za ženská lidská práva a vydávání publikací nejen s tematikou domácí násilí. Realizuje také přímé poradenství a podporu žen, kterých se dotýká diskriminace a násilí. Aktivně spolupracuje s jinými (nejen) ženskými iniciativami a organizacemi z ČR a ze zahraničí. Více informací na: www.profem.cz